

Zeer recent heeft de rechtbank Haarlem een bekende springpaardenfokker veroordeeld wegens verwaarlozing van zijn paarden. Volgens de Haarlemse rechtbank stroken de ideeën die de topfokker heeft over het houden van paarden niet meer met de hedendaagse normen. Er werden bij de fokker paarden aangetroffen met gescheurde hoeven, vervuild voer en drinkwater en waren er geen schone ligplaatsen.

TEKST: ANJA ROOS FOTO: ISTOCK/ZUZULE

Veroordeeld wegens verwaarlozing

De paardenfokker reageerde met de woorden: 'Paarden blijven wel dieren en moeten op een goede manier, zo dicht mogelijk bij de natuur opgroeien. Ik kreeg te horen dat er rekening gehouden moet worden met hoe de buitenwereld aankijkt tegen het welzijn.'

In mijn praktijk en dan met name in de rundveehouderij kom ik het vaker tegen dat de normen en waarden van dierenhouders niet meer aansluiten bij hedendaagse wettelijke vereisten en publieke opinie. Met name de oudere generatie is nog opgevoed met de insteek dat dieren zaken zijn zonder rechten, waarover we als mens de baas zijn en waar we mee kunnen doen wat we willen. Luistert een dier niet, dan krijgt het bij wijze van spreken een schop.

Vijf vrijheden

In de afgelopen jaren is dat echter wezenlijk veranderd. In de Wet Dieren staat namelijk de 'intrinsieke waarde' van het dier centraal. Dit betekent dat dieren een eigen waarde hebben. Dieren zijn wezens met gevoel. Dierenwelzijn gaat over de kwaliteit van het leven van dieren. Aan dieren zijn zelfs vijf vrijheden toegekend in de Wet Dieren: 1. Paarden moeten vrij zijn van honger, onjuiste voeding en dorst; 2. Paarden moeten vrij zijn van fysieke en thermale ongemakken; 3. Paarden moeten vrij zijn van pijn, letsel en ziekte; 4. Paarden moeten vrij zijn van angst en chronische stress; 5. Paarden moeten vrij zijn hun natuurlijke (soorteigen) gedrag te uiten. Deze insteek is nieuw en anders dan menigeen was gewend. Het is ook niet vrijblijvend. Voor wie dieren houdt, gelden er regels voor de omgang met dieren. De regels hierover staan in de Wet Dieren. Zo zijn er in lijn met de vijf vrijheden voorschriften voor onder meer voeding, verzorging, huisvesting, fokken en het vervoer van dieren.

Twaalf richtlijnen

Zoals u wellicht bekend heeft de Sectorraad Paarden al in 2012 op grond van de Wet Dieren twaalf specifieke richtlijnen voor paardenhouders opgesteld. De twaalf richtlijnen voor paardenhouders

zien er heel in het kort als volgt uit:

1. Voldoende voeding van goede kwaliteit en vrije toegang tot voldoende schoon drinkwater. Tenminste tweemaal daags voldoen de ruwvoer, tenzij er sprake is van beweiding in een wei met voldoende gras.
2. De boxafmeting voor paarden groter dan 1,56 m is minimaal 10 m² en 12 m² voor drachtige merries en merries met veulens, tenzij er minimaal 8 uur weidegang per dag is. Bestaande stallen moeten voor 1 januari 2027 voldoen aan bovenstaande maten. Permanente stands zijn per 1 januari 2017 verboden.
3. Paarden in individuele huisvesting krijgen dagelijks minimaal 4 uur beweging buiten de box, tenzij dit niet mogelijk is vanwege een gezondheidsrisico, ziekte of gebrek.
4. Lichthoeveelheid in stallen is minimaal 80 lux gedurende 8 uur per dag.
5. Stallen en weides zijn deugdelijk en veilig. Er zijn geen uitsteeksels of andere zaken waaraan een paard zich zou kunnen verwonden. Prikkel draad voor afrastering van paardenweides is verboden. Er moet een schuilgelegenheid aanwezig zijn voor paarden die dag en nacht buiten verblijven.
6. Adequate preventie en behandeling tegen ziektes of aandoeningen waaronder vaccineren en ontwormen. Zieke en/of kreupelen paarden moeten de mogelijkheid hebben te worden afgezonderd van andere paarden. Belasting van jonge paarden geschiedt met mate en aangepast aan de leeftijd. Hoef- en mondbehandeling alleen door erkende hoefsmeden en paarden-tandartsen.
7. Deelname van paarden met gecoupeerde staarten aan evenementen in Nederland is niet langer toegestaan. Het is verboden om tastharen volledig te verwijderen evenals het scheren van de haren aan de binnenzijde van de oorschelp.
8. Paardenmarkten mogen alleen gehouden worden als dit gebeurt conform het protocol dat opgesteld

is door de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD), Groep Geneeskunde Paard (GGP), de Sectorraad Paarden en de Dierenbescherming.

9. Het houden van één paard is onwenselijk, tenzij dagelijks contact met één of meer soortgenoten mogelijk is.
10. Spenen gaat geleidelijk of spenen gebeurt in een groep van minimaal 2 veulens, vanaf een leeftijd van 4 maanden. Opfokken gebeurt in een groep van minimaal 2 paarden.
11. Stereotiep gedrag mag niet worden belemmerd.
12. Bovenmatig zweepgebruik is verboden.

Fokken

Ten aanzien van het fokken is in de Wet Dieren nog bepaald er dat er gewaakt moet worden voor het doorgeven van ernstige afwijkingen of ziekte, gedragsafwijkingen of uiterlijke kenmerken die schadelijk zijn. En voortplanting moet zoveel mogelijk op de natuurlijke wijze gebeuren.

De dierwelzijnsregels worden streng gehandhaafd. In Nederland levert een overtreding van het verbod op dieren mishandeling of -verwaarlozing een strafbaar feit op. Of u nu bedrijfsmatig of hobbymatig dieren houdt: als houder bent u verantwoordelijk voor het welzijn en de gezondheid van uw dieren. Let goed op dat het dus om de houder gaat en niet om de eigenaar. U kunt houder zijn voor uzelf of voor een ander. Heeft u een dier van een ander op stal, in het land of in huis dan bent u de houder en daarmee verantwoordelijk voor het welzijn van dat dier. U kunt door de NVWA of dierenpolitie worden aangesproken en boetes of straffen opgelegd krijgen. 

Mr. Anja Roos is advocaat bij Omny De Vries Advocaten in Wolvega. Ze is specialist op het gebied van paard en recht, (agrarisch) bestuursrecht / ruimtelijke ordening en arbeidsrecht.

www.omnydevries.nl